

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи та
післядипломної освіти

доктор медичних наук, професор

С.І. Доан
2021 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПІРАНТУРИ**

Галузь знань:	22 – Охорона здоров'я
Спеціальність:	222 – Медицина
Спеціалізація: (наукова спеціальність):	акушерство та гінекологія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)

Схвалено рішенням Вченої ради
від 31.03.2021 (протокол № 10)

Київ – 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти є аспірантура.

Підготовка аспірантів проводиться згідно з планом, затвердженим МОЗ України та відповідно до ліцензії Міністерства освіти та науки України.

До аспірантури за спеціальністю «Акушерство та гінекологія» за результатами конкурсу приймаються особи, які мають вищу професійну освіту та досягнення в науковій роботі. Прийом в аспірантуру здійснюється на конкурсних засадах після оголошення конкурсу в засобах масової інформації.

Метою вступних іспитів в аспірантуру за спеціальністю «Акушерство та гінекологія» - є визначення рівня підготовки вступника щодо виконання науково – дослідної роботи.

Програма вступних іспитів до аспірантури передбачає знання таких дисциплін як акушерство, гінекологія, фізіологія, патологічна фізіологія, анатомія, ембріологія, гістологія, ендокринологія, хірургія та інші.

В програмі представлені критерії відповіді вступника в аспірантуру: білети вступного іспиту складені з 3 запитань та 1 тесту. При відповіді на запитання вступник повинен продемонструвати глибоке знання зі спеціальності.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

Тема 1. Організація акушерсько-гінекологічної служби в Україні.

Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Організація акушерської допомоги. Організація служби планування сім'ї. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань та смертності, в наданні акушерсько-гінекологічної допомоги.

Тема 2. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів.

Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно. Вимірювання та оцінка тазу. Ультразвукова пельвіометрія. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та інші розміри. Ознаки доношеності та зрілості плода.

Тема 3. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Акушерська термінологія. Перинатальна охорона плода.

Будова статевих клітин. Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацентація. Органогенез. Розвиток плідних оболонок. Навколоплідні води. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив на ембріон і плід шкідливих факторів навколишнього середовища. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Гігієна і дієтичне харчування вагітної. Методи обстеження вагітної. Діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Зовнішнє і внутрішнє акушерське дослідження вагітної. Топографія плода в матці. Акушерська термінологія. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Визначення життя і смерті плода. Визначення допологової відпустки і дати пологів. Перинатологія, як науковий напрямок в акушерстві. Перинатальна охорона плода. Сучасні діагностичні та терапевтичні перинатальні технології.

Тема 4. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.

Причини початку пологів. Регуляція пологової діяльності. Передвісники пологів, прелімінарний період. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Пологові сили, зміни в матці. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Акушерська допомога та моніторинг стану роділлі та плода в пологах. Партограма. Знеболювання пологів.

Тема 5. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.

Клініка післяпологового періоду. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Догляд за породіллею. Гігієна породіллі. Профілактика післяпологових запальних захворювань. Концепція грудного вигодовування. Профілактика та лікування гіпогалактії. Післяпологова

відпустка. Післяпологова контрацепція, метод лактаційної аменореї. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд і годування новонароджених. Організація роботи відділення новонароджених. Переваги сумісного перебування матері та дитини. Медична деонтологія і етика лікаря.

Тема 6. Вагітність та пологи при тазовому передлежанні.

Класифікація тазових передлежань. Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Діагностика, перебіг вагітності. Біомеханізм пологів та ручна допомога при тазових передлежаннях.

Тема 7. Вагітність та пологи при аномаліях кісткового таза.

Невідповідність голівки плода та таза матері. Аномалії кісткового таза. Класифікація та діагностика вузького таза. Особливості перебігу вагітності і пологів при вузькому тазі. Етіологія. Методи діагностики. Клінічно вузький таз. Діагностика синклітичного та асинклітичного вставлення голівки плода.

Тема 8. Проблеми макросомії в сучасному акушерстві. Вагітність та пологи при крупному плоді.

Особливості перебігу пологів при крупному плоді. Перебіг періоду новонародженості при макросомії.

Тема 9. Аномалії розвитку плідного яйця.

Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плодових оболонок і пупкового канатика). Трофобластичні захворювання (міхуровий занесок). Багатоводдя і маловоддя. Причини, клініка, тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого. Скринінг I та II триместру. Показання до медико-генетичного консультування.

Тема 10. Багатоплідна вагітність.

Етіологія та сучасні діагностичні можливості в діагностиці багатоплідності. Тактика ведення вагітності та пологів при багатоплідності. Синдром фетофетального кровообігу. Перебіг вагітності при багатоплідності. Особливості перебігу і ведення пологів при багатоплідній вагітності.

Тема 11. Аномалії положення плода.

Аномалії положення плода. Неправильне положення плода і засоби його виправлення під час вагітності. Особливості перебігу вагітності та пологів, ведення пологів при неправильному положенні плода. Передній і задній асинклітизм. Розгинальне передлежання голівки. Високе пряме і низьке поперечне стояння стрілоподібного шва. Перебіг і ведення пологів.

Тема 12. Плацентарна дисфункція. Затримка розвитку плода (ретардація, гіпотрофія плода). Дистрес плода.

Етіологія, патогенез плацентарної дисфункції, фетального дистресу, затримки розвитку плода. Сучасні перинатальні діагностичні технології: неінвазивні (УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія), інвазивні (амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону). Скринінг I та II триместру вагітності. Сучасні методи діагностики і лікування плацентарної дисфункції.

Тема 13. Патологія періоду новонародженості Асфіксія новонародженого. Токсико-септичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.

Токсико-септичні захворювання новонароджених. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика. Заходи під час спалаху токсико-септичних захворювань у пологовому будинку. Діагностика розвитку. Нагляд та лікування новонародженого, який переніс асфіксію, травму.

Тема 14. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Імунологічна несумісність крові матері і плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВ0, ізольована Rh-факторна тощо).

Патогенез, діагностика, ведення вагітності та лікування. Вибір оптимального терміну розродження. Ведення пологів та післяпологового періоду при імунологічному конфлікті. Профілактика. Гемолітична хвороба новонародженого. Діагностика. Нагляд та лікування новонародженого з гемолітичною хворобою.

Тема 15. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів.

Особливості фармакотерапії в різні строки вагітності та в післяпологовому періоді. Медична деонтологія і етика лікаря. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

Тема 16. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія.

Сучасні уявлення про етіологію і патогенез гестозів. Ранні гестози. Гіперсалівація. Блювота. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу. Класифікація пізнього гестозу. Клініка і діагностика пізнього гестозу. Сучасні методи лікування пізнього гестозу. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу. Рідкі форми гестозів. Гіпертензія під час вагітності. набряки під час вагітності. Протеїнурія під час вагітності. Преєклампсія. Еклампсія. Клініка, діагностика, методи лікування, стан плода, профілактика. Корекція гіпертензії у пологах. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу. Рідкі форми гестозу. HELLP-синдром.

Тема 17. Невиношування вагітності.

Причини мимовільного переривання вагітності в різні строки вагітності. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного аборту. Передчасні пологи. Перебіг передчасних пологів, особливості їх ведення. Профілактика недоношування вагітності.

Тема 18. Переношування вагітності.

Етіологія. Патогенез. Методи діагностики переношування вагітності. Перебіг вагітності і пологів при переношуванні вагітності. Вплив

переношування вагітності на плід. Комплексне лікування переношування вагітності. Профілактика і терапія ускладнень, пов'язаних з переношуванням.

Тема 19. Аномалії скоротливої діяльності матки.

Класифікація, етіологія і патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності.

Тема 20. Пологовий травматизм матері та плода.

Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода. Класифікація пологового травматизму. Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки матки. Етіологія. Розрив матки. Теорії виникнення розриву матки. Механізм виникнення. Класифікація. Особливості розриву матки за рубцем. Оцінка стану рубця на матці. Клінічна картина розриву матки. Діагностика. Лікування і профілактика. Особливості ведення вагітності та пологів у жінок з рубцем на матці. Виворот матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія, лікування, профілактика. Пологовий травматизм плода. Профілактика акушерського травматизму.

Тема 21. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Перинатальні інфекції. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.

Захворювання серцево-судинної системи (вади серця, гіпертонічна хвороба, артеріальна гіпотензія). Захворювання органів сечовидільної системи. Захворювання кровотворних органів. Ендокринні захворювання. Захворювання органів дихання. Захворювання органів травної системи (печінки та жовчного міхура). Захворювання нервової системи. Захворювання органів зору. Гострі та хронічні інфекційні хвороба, туберкульоз. Перебіг вагітності і пологів при гінекологічних захворюваннях. Особливості перебігу та тактика ведення при гострій хірургічній патології. Перинатальні інфекції (TORCH-інфекції) у вагітних: клінічний перебіг, діагностика, тактика ведення, лікування, профілактика. Принципи ведення вагітності, пологів у жінок з ВІЛ. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.

Тема 22. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Термінальні стани в акушерстві. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Емболія навколоплідними водами. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.

Акушерські кровотечі в першій половині вагітності. Позаматкова вагітність. Етіологія, класифікація, діагностика, клініка, лікування позаматкової вагітності. Роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні позаматкової трубної вагітності. Профілактика. Післяопераційна реабілітація. Вагітність в рудиментарному розі матки. Шийкова вагітність. Самовільний викидень. Міхуровий занесок. Акушерські кровотечі в другій половині вагітності. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка,

діагностика. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Етіологія, клініка, діагностика. Особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Порушення процесів відшарування плаценти. Гіпотонічна кровотеча. Геморагічний шок. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Сучасні підходи до інфузійно-трансфузійної терапії та інтенсивної терапії і реанімації при кровотечі в акушерстві.

Тема 23. Оперативне акушерство.

Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві. Загальні відомості про акушерські операції. Основні етапи акушерських операцій. Показання. Умови. Протипоказання. Підготовка. Знеболювання операцій. Інструментарій. Асептика і антисептика. Ведення післяопераційного періоду. Операції переривання вагітності в ранні та пізні строки. Операції для підготовки пологових шляхів (перинео- та епізіотомія, амніотомія). Класичний поворот плода на ніжку. Акушерські операції у випадках тазового передлежання (витягання плода за ніжку або ніжки). Пологорозрішуючі операції. Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Кесарський розтин. Захисні варіанти операцій кесарського розтину. Оперативні втручання в послідовому та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти. Виділення посліду. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Надпихвова ампутація, екстирпація матки. Перев'язка внутрішніх здухвинних артерій. Плодоруйнівні операції.

Тема 24. Післяпологові септичні захворювання.

Класифікація. Етіологія, патогенез. Діагностика. Сучасні принципи лікування. Профілактика. Невідкладна допомога при септичних станах в акушерстві. Показання до хірургічного лікування. Мастит лактаційний, клініка, сучасна терапія. Методи пригнічення лактації. Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї

Тема 25. Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи.

Зовнішні статеві органи. Піхва. Матка та її відділи. Функції матки. Маткові труби, їх функція. Яєчники, їх функція. Зв'язковий апарат матки. Кровозабезпечувальна і лімфатична системи. Сучасні знання про менструальну функцію. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи. Роль гормонів, біологічно активних речовин.

Тема 26. Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія в гінекології.

Особливості збирання спеціального гінекологічного анамнезу. Основні методи обстеження в гінекології: огляд зовнішніх статевих органів,

дослідження за допомогою дзеркал, бімануальне обстеження. Додаткові методи обстеження в гінекології. Методи функціональної діагностики стану яєчників. Променеві методи діагностики в гінекології: МРТ, КТ, МСГ. Ультразвукові методи дослідження в гінекології. Інструментальні методи обстеження: Зондування порожнини матки, вишкрібання порожнини матки, біопсія, пункція черевної порожнини через заднє склепіння. Ендоскопічні методи дослідження: кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія. Лабораторна діагностика: онкоцитологія, бактеріоскопія, бактеріологія, ІФА, ПЛР, патоморфологічне дослідження. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань (біль, білі, розлади менструального циклу та кровотечі, неплідність, сексуальні розлади, розлади функції суміжних органів).

Тема 27. Порушення менструальної функції в репродуктивному віці. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Фізіологічні та патологічні стани в перименопаузальному періоді.

Класифікація порушень менструальної функції в репродуктивному віці. Аменорея. Овуляторні, ановуляторні дисфункціональні маткові кровотечі. Альгодисменорея. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Сучасні методи лікування. Поняття перименопаузального періоду. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в період перименопаузи. Патологічні стани в перименопаузальному періоді. Опущення та випадіння стінок вагіни і матки: діагностика, лікування, профілактика.

Тема 28. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці. Методи контрацепції для підлітків. Сучасні методи обстеження дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями.

Порушення менструальної функції у підлітковому віці, класифікація, діагностика та лікування. Аменорея. Ювенільні маткові кровотечі. Терапія, реабілітація та профілактика порушень менструальної функції у дівчаток. Аномалії розвитку статевих органів. Порушення статевого розвитку у підлітків. Запальні захворювання статевих органів у дівчаток та підлітків. Клініка, діагностика, лікування. Методи контрацепції у підлітків. Особливості підбору та застосування бар'єрних та гормональних методів контрацепції.

Тема 29. Жіночі урогенітальні запальні захворювання.

Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих урогенітальних запальних захворювань. Діагностика, лікування та профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом. Запальні захворювання неспецифічної етіології (вульвіт, вагініт, ендцервіцит, ендометрит, аднексит, пельвіоперитоніт, параметрит), специфічної етіології (туберкульоз). Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоніаз, гонорея, кандидоз, вірусні ураження, уреаплазмоз, хламідіоз). Діагностика, лікування і профілактика бактеріального вагінозу. Ведення хворих з гнійною тубооваріальною пухлиною. Сучасні принципи лікування гострих і хронічних

захворювань запальних процесів. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси.

Тема 30. Неправильні положення та аномалії розвитку жіночих статевих органів.

Гіперантефлексія, ретродевіація матки, опущення та випадіння стінок вагіни і матки. Сучасні методи лікування. Профілактика. Вади розвитку статевих органів жінки. Інфантилізм, порушення статевого розвитку, дисгенезії гонад.

Тема 31. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Дисгормональні захворювання молочної залози. Ендометріоз.

Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Доброякісні пухлини яєчників: епітеліальні, пухлини строми статевого тяжа, ліпідно-кліткові пухлини, герміногенні пухлини. Поняття «кісти» і «кістоми». Доброякісні пухлини матки. Міома матки. Клініка, діагностика, лікування. Дисгормональні захворювання молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики. Ендометріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування та профілактики ендометріозу.

Тема 32. Фонові та передракові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення. Трофобластичні захворювання.

Фонові та передракові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення. Сучасні методи діагностики, принципи лікування та профілактики. Трофобластичні захворювання. Діагностика. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.

Тема 33. Невідкладні стани в гінекології. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при гострому животі.

Позаматкова вагітність, апоплексія яєчника, розрив капсули пухлини яєчника, перекрути ніжки пухлини, гнійна тубооваріальна пухлина, порушення живлення фіброматозного вузла. Невідкладна допомога. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при маткових кровотечах. Основні принципи та методи хірургічних втручань при невідкладних станах в гінекології. Диференційна діагностика з гострою хірургічною патологією (апендицит, кишкова непрохідність, холецистит, ниркова коліка, перфоративна виразка шлунка). Профілактика невідкладних станів в гінекології. Травматичні пошкодження статевих органів. Клініка діагностика та лікування.

Тема 34. Оперативні втручання в гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Профілактика ВІЛ інфікування.

Показання, протипоказання, умови та види операцій на шийці матки; матці (консервативна міомектомія, дефундація матки, надпихвова ампутація матки, екстирпація матки), придатках матки, при опущенні і випадінні жіночих статевих органів. Штучне перевивання вагітності в ранні та пізні терміни,

показання, методи, ускладнення. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи в гінекології. Ендоскопічні методи лікування патології придатків матки, безпліддя, фіброміом, ендометріозу та інших видів гінекологічної патології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Анестезія під час гінекологічних операцій. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика. Реабілітація після гінекологічних втручань. Профілактика ВІЛ-інфікування у медичних установах. Профілактика ризику зараження інфекціями, що передаються з кров'ю, та способи його зниження. Постконтактна профілактика.

Тема 35. Неплідність. Неплідний шлюб.

Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Причини жіночої та чоловічої неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Гормональні методи лікування неплідності. Інсемінація спермою чоловіка, донора. Допоміжні репродуктивні технології. Показання до застосування допоміжних репродуктивних технологій. Екстракорпоральне запліднення, та інші сучасні репродуктивні технології. Хірургічні методи лікування.

Тема 36. Планування сім'ї. Сучасні аспекти планування сім'ї.

Методи контрацепції. Медичні критерії прийнятності використання методів контрацепції ВООЗ. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Консультування щодо вибору і використання методу контрацепції: етапи консультування. Методи контрацепції відповідно до періодів життя. Сучасні методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки, необхідне обстеження перед початком використання, режим використання, побічні ефекти, інструкції для пацієнтки. Післяпологова та післяабортна контрацепція. Медичні критерії прийнятності ВООЗ: класифікація категорій, використання зведених таблиць. Методи контрацепції у жінок з ВІЛ.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПУ В АСПІРАНТУРУ

1. Поняття перименопаузального періоду.
2. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в період перименопаузи. Патологічні стани в перименопаузальному періоді.
3. Опущення і випадіння стінок вагіни і матки: діагностика, лікування, профілактика.
4. Сучасні методи обстеження дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями.
5. Порухення менструальної функції у підлітковому періоді, класифікація.
6. Аменорея: діагностика, принципи лікування.
7. Ювенільні маткові кровотечі: діагностика, принципи, лікування, невідкладна допомога.
8. Профілактика порушень менструальної функції у підлітків.
9. Запальні захворювання статевих органів у дівчаток та підлітків: клініка, діагностика, лікування.
10. Аномалії розвитку статевих органів: діагностика, лікування.
11. Порушення статевого розвитку у підлітків.
12. Методи контрацепції у підлітків.
13. Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих урогенітальних запальних захворювань.
14. Діагностика, лікування, профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом.
15. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика.
16. Дисгормональні захворювання молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
17. Ендоетріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування та профілактики ендометріозу.
18. Фонові передракові захворювання статевих органів: вульви, піхви – діагностика, тактика ведення.
19. Фонові передракові захворювання шийки матки: діагностика, тактика ведення.
20. Фонові передракові захворювання ендометрію: діагностика, тактика ведення.
21. Злоякісні новоутворення шийки, матки (рак ендометрію, саркома) яєчників, маткових труб: класифікація, діагностика, клініка, лікування та профілактика.
22. Сучасні підходи до діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при «гострому животі».
23. Сучасні підходи до діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.

24. Диференційна діагностика гострої гінекологічної та хірургічної патології.
25. Показання, протипоказання, умови та види операцій на шийці матки.
26. Показання, протипоказання, умови та види операцій на матці.
27. Показання, протипоказання, умови та види операцій на придатках матки.
28. Показання, протипоказання та види операцій при опущенні і випадінні жіночих статевих органів.
29. Штучне переривання в ранні та пізні терміни: показання, методи, ускладнення.
30. Особливості підготовки гінекологічних хворих до оперативних втручань.
31. Післяопераційні ускладнення.
32. Профілактика післяопераційних ускладнень.
33. Профілактика ВІЛ інфекцій в медичних установах.
34. Профілактика ризику зараження інфекціями, що передаються з кров'ю та способи його зниження.
35. Постконтактна профілактика ВІЛ.
36. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності.
37. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
38. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності.
39. Показання до застосування допоміжних репродуктивних технологій.
40. Консультування щодо вибору і використання методу контрацепції.
41. Сучасні методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки.
42. Обстеження перед початком використання, режим використання контрацепції.
43. Післяпологова та післяабортна контрацепція.
44. Медичні критерії прийнятності ВООЗ: класифікація категорій.
45. Методи контрацепції у жінок з ВІЛ.
46. Фізіологія вагітності.
47. Перинатальна охорона плода.
48. Особливості фармакотерапії в різні терміни вагітності та в післяпологовому періоді.
49. Питання медичної етики та деонтології.
50. Фізіологія пологів.
51. Сучасні принципи ведення фізіологічних пологів.
52. Фізіологія післяпологового періоду.
53. Методи контрацепції в післяпологовому періоді.
54. Фізіологія періоду новонародженості.
55. Ранні гестози: клініка, діагностика, лікування.
56. Гіпертензивні розлади, класифікація.
57. набряки під час вагітності.
58. Протеїнурія під час вагітності.

59. Прееклампсія: клініка, діагностика, лікування, тактика ведення.
60. Еклампсія: клініка, діагностика, тактика, невідкладна допомога.
61. Рідкісні форми гестозу.
62. Профілактика пізніх гестозів та реабілітація.
63. Передчасне переривання вагітності: класифікація, клініка, діагностика, лікування.
64. Передчасні пологи. Особливості ведення передчасних пологів.
65. Профілактика не виношування вагітності.
66. Переношена вагітність: діагностика, тактика ведення. Вплив на плід та новонародженого. Профілактика переношування.
67. Багатоплідна вагітність, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності та пологів.
68. Синдром фетальної трансфузії, ВЗОП (внутрішньоутробна загибель одного плода).
69. Аномалії кісткового таза.
70. Ведення пологів при вузькому тазі.
71. Особливості перебігу пологів при крупному плоді, клінічно-вузькому тазі.
72. Вагітність та пологи при тазовому передлежанні.
73. Неправильні положення плода. Методи діагностики і корекція неправильного положення плода.
74. Особливості акушерської тактики під час вагітності та пологів залежно від різновидності передлежання та положення плода.
75. Кровотечі під час вагітності: клініка, діагностика, тактика ведення.
76. Кровотечі в пологах: клініка, діагностика, тактика ведення.
77. Кровотечі в післяпологовому періоді: клініка, діагностика, тактика ведення.
78. Геморагічний шок: клініка, діагностика, невідкладна допомога.
79. ДВЗ-синдром: клініка, діагностика, невідкладна допомога.
80. Сучасні підходи до інтенсивної терапії і реанімації при акушерських кровотечах.
81. Аномалії скоротливої діяльності матки: класифікація, методи діагностики та лікування порушення скоротливої діяльності.
82. Профілактика порушень скоротливої діяльності матки.
83. Пологовий травматизм матері і плода: класифікація, розрив промежини, піхви, шийки матки, діагностика, тактика ведення.
84. Розрив матки: класифікація, клініка, діагностика, тактика, особливості ведення.
85. Особливості ведення вагітності та пологів у жінок з рубцем на матці.
86. Профілактика акушерського травматизму.
87. Вагітність та пологи при захворюваннях серцево-судинної системи.
88. Вагітність та пологи при захворюваннях сечовидільної системи.

89. Вагітність та пологи при захворюваннях органів дихання, травлення, нервової системи, інфекційних захворюваннях, органів зору.
90. Вагітність та пологи при захворюваннях ендокринної системи.
91. Особливості перебігу та тактика ведення вагітності при гострій хірургічній патології.
92. Перинатальна інфекція у вагітних: клінічний перебіг, діагностика, тактика ведення, лікування, профілактика.
93. Принципи ведення вагітності та пологів у жінок з ВІЛ.
94. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.
95. Оперативні втручання при вагінальному та абдомінальному розродженні в акушерстві.
96. Основні етапи акушерських операцій. Знеболення.
97. Ведення післяопераційного періоду.
98. Післяпологові септичні захворювання: класифікація, етіологія, патогенез.
99. Діагностика, принципи лікування, показання до хірургічного втручання при післяпологових септичних захворюваннях.
100. Невідкладна допомога при септичних станах в акушерстві.
101. Профілактика післяпологових септичних захворювань.
102. Плацентарна дисфункція: етіологія, патогенез діагностика, сучасні підходи до тактики ведення вагітності та пологів.
103. Фетальний дистрес: етіологія, патогенез діагностика, сучасні підходи до тактики ведення вагітності та пологів.
104. Затримка розвитку плода: етіологія, патогенез, діагностика, сучасні підходи до тактики ведення вагітності та пологів.
105. Патогенез, діагностика, ведення імуноконфліктної вагітності, вибір оптимального терміну розродження.
106. Профілактика імуноконфліктної вагітності.
107. Аномалії розвитку плідного яйця. Трофобластичні захворювання (міхурцевий занесок): класифікація, клініка, діагностика, лікування.
108. Багатоводдя і маловоддя: клініка тактика ведення вагітності та пологів.

Вступний іспит до аспірантури

ПЕРЕЛІК

питань, що виносяться на іспит з акушерства і гінекології.

1. Особливості ведення вагітності та пологів у жінок з важкими формами пізніх гестозів (пreeклампсія, еклампсія), згідно наказів МОЗ. Інтенсивна терапія і реанімаційні заходи.
2. Еклампсія. Можливі ускладнення, невідкладна допомога. Алгоритм дій лікаря при еклампсії. Диференційна діагностика з епілепсією.
3. Акушерські кровотечі. Кровотечі під час I та II половини вагітності: клініка, діагностика, тактика лікаря.
4. Позаматкова вагітність. Етіологія, форми, клінічна картина, методи діагностики, тактика лікаря, профілактика. Шийкова вагітність. Клініка, діагностика, лікування. Невідкладна допомога при "черевній" вагітності.
5. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Причини, клініка, діагностика, тактика лікаря при вагітності та в пологах. Матка Кувелера.
6. Передлежання плаценти. Принципи ведення вагітності, пологів, післяпологового періоду при передлежанні плаценти.
7. Акушерські кровотечі. Кровотечі в пологах та в післяпологовому періоді: (гіпо- та атонічні кровотечі): клініка, діагностика, тактика лікаря. Показання до хірургічних методів зупинки кровотечі.
8. Пологовий травматизм матері. Розриви матки. Класифікація. Клініка, невідкладна допомога.
9. Особливості ведення вагітності та пологів у жінок з рубцем на матці. Ознаки неспроможності рубця.
10. Геморагічний шок: клініка, діагностика, невідкладна допомога. Сучасні підходи до інтенсивної терапії і реанімації при акушерських кровотечах.
11. ДВЗ-синдром: причини, фази перебігу, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
12. Септичні стани в акушерстві та гінекології. Інфекційно-токсичний (септичний) шок в акушерстві. Клінічні прояви. Інтенсивна терапія септичного шоку. Септицемія, септикопемія. Причини, клініка, діагностика, тактика лікаря.
13. Акушерські операції. Кесаревий розтин. Показання, протипоказання, види операцій. Профілактика гнійно-септичних ускладнень в післяопераційному періоді. Захисні варіанти кесарського розтину. Особливості знеболення. Перитоніт після кесарського розтину. Причини, клініка, діагностика. Алгоритм дії лікаря. Профілактика цього ускладнення.
14. Акушерські операції. Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Умови, показання, протипоказання, техніка операції.

15. Ведення вагітності і пологів у жінок з екстрагенітальною патологією (захворювання серцево-судинної системи, легенева патологія, ВІЛ, цукровий діабет, захворювання нирок). Протипоказання до виношування вагітності. Види коматозних станів у вагітних з цукровим діабетом. Принципи надання невідкладної допомоги вагітним з гіпо- та гіперглікемічною і кетоацидотичною комами.
16. Багатопідна вагітність. Класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності і пологів. Синдром фето-фетальної трансфузії (СФФТ), внутрішньоутробна загибель одного плода (ВЗОП).
17. Клінічновузький таз. Ознаки, діагностика, тактика лікаря.
18. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Аменорея. Альгодисменорея. Клімактеричний синдром. Передменструальний синдром. Синдром гіпепролактинемії. Синдром полікістозних яєчників. Синдром Шихана.
19. Аномальні маткові кровотечі. Класифікація. Тактика лікаря.
20. «Гострий живіт» в гінекології. Сучасні підходи до діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при «гострому животі».
21. Сучасні підходи до діагностики та лікування гострих та хронічних уrogenітальних запальних захворювань жіночих статевих органів.
22. Методи переривання вагітності в ранні та пізні терміни. Показання, ускладнення. Поняття «безпечний аборт».
23. Ендометріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування та профілактики ендометріозу.
24. Доброякісні пухлини матки. Показання до хірургічних і консервативних методів лікування міоми матки. Сучасні принципи консервативної терапії. Ускладнення міоми. Порушення живлення міоматозного вузла. Народження субмукозного міоматозного вузла, тактика лікаря.
25. Доброякісні пухлини яєчників: кісти та кістоми. Класифікація. Ускладнення. Перекрут ніжки пухлини яєчника. Основні клінічні прояви, диференційна діагностика. Алгоритм дій лікаря.
26. Неплідний шлюб. Види непліддя. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження поджуньої пари. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Показання до застосування допоміжних репродуктивних технологій.
27. Планування сім'ї. Сучасні методи контрацепції.
28. Фонові та передракові захворювання шийки матки та ендометрію: класифікація, діагностика, тактика ведення.
29. Злоякісні новоутворення шийки матки, матки і яєчників. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
30. Операції у гінекологічних хворих. Показання. Передопераційна підготовка. Знеболення. Післяопераційне ведення. Малоінвазивні хірургічні втручання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.) //Книга I Акушерство. – К.: Медицина, 2011. – 422 с.; Книга II Гінеколоігя. – К.: Медицина, 2011. – 375 с.
2. Акушерство: підручник (за ред. Б.М. Венцковського, Г.К.Степанківської, В.П. Лакатоша). - К.: ВСВ Медицина, 2011. – 422 с.; Книга II Гінеколоігя. – К.: Медицина, 2012. – 648 с.
3. Гінекологія: підручник (за ред. Б.М. Венцковського, Г.К.Степанківської, М.Є Яроцького). - К.: ВСВ Медицина, 2011. – 422 с.; Книга II Гінеколоігя. – К.: Медицина, 2012. – 352 с.
4. Запорожан В.М., Чайка В.К., Маркін Л.Б. Акушерство і гінекологія (у 4-х томах): національний підручник, 2013.
5. OBSTETRICS: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska). - К.: Medicine, 2008 – 334 p.
6. GINECOLOGY: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska). - К.: Medicine, 2010 – 160 p.
7. Оперативная гинекология / В.И. Краснопольский, С.Н. Буянова, Н.А. Щукина, А.А. Попов. – 2-е узд. Переработанное. – Москва: «Медпресс-информ», 2013. – 320 с.
8. Баггиш Каррам. Атлас анатомии таза и гинекологической хирургии /Пер. с англ. – Лондон, Elsevier Ltd., 2009. – 1171 с.
9. Допоміжні репродуктивні технології лікування безпліддя. Навчальний посібник. За аг. Ред.. проф.. Ф.В. Дахна, проф.. В.В. Камінського. – Київ, 2011. – 338 с.
10. Запорожан В.М., Міщенко В.П. Акушерська патологія: атлас, навчальний посібник. – Одеса: Одеський мед. університет, 2005. – 292 с.
11. Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Гінекологічна патологія: атлас, навчальний посібник. – Одеса: Одеський мед. університет, 2002.
12. Запорожан В.М. Оперативна гінекологія: навчальний посібник. – Одеса: Одеський мед. університет, 2006. – 292 с.
13. Клінічні аспекти сучасної перинатології: навчально-методичний посібник (за ред. Вдовиченко Ю.П.). К.Київ, 2005
14. Медведь В.І. Вибрані лекції з екстрагенітальної патології вагітних. – К., 2010. – 239 с.
15. Методи контрацепції відповідно до періодів життя: навчальний посібник.- К., 2013.- 255 с.
16. Невідкладні стани в акушерстві: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.І. та ін.).- К.:Золотые ворота, 2010.-246 с.

17. Руководство по практическим навыкам в гинекологии и акушерстве (Сенчук А.Я., Венцовский Б.М., Чермак И.И.), 2012.- 466с.
18. Норвитц Эррол Р., Шордж Джон О. Наглядные акушерство и гинекология (перевод с английского). - М.: ГЭОТАР - МЕД, 2003. - 141 с.
19. Патологічне акушерство: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.В. та ін.) - К.: Чайка - Всесвіт, 2009. - 300 с.
20. Інфекції та вагітність: практичний посібник (Венцківський Б.М., Заболотна А.В., Зелінський О.О., Сенчук А.Я.) – 2007. – с.364.
21. Пащенко С.М., Резніченко Г.І., Волошин М.А. Діагностика та лікування хворих на дисгормональні захворювання молочних залоз: Запоріжжя: Просвіта, 2011. - 152 с.
22. Тромбоэмболические осложнения в акушерстве и гинекологии: Монография/ А.Я. Сенчук., Б.М. Венцовский., Т. П. Гарник и др. – К.: Макком, 2003. – 360с.: 19 ил.
23. Сучасні аспекти планування сім'ї: навчальний посібник.- К., 2012. – 307 с.
16. Гуркин Ю. А., Л. Б. Маркин, Э. Б. Яковлева. Детская гинекология – справочник, 2004. - 480 с.
24. Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. СПб.: Фолиант, 2002. – 542 с.
25. Дубоссарская З.М., Дубоссарская Ю.А. Репродуктивная эндокринология: учебнометодическое пособие.- Д.: Лира ЛТД, 2008.-416 с.
26. Татарчук Т. Ф., Сольский Я. П. Эндокринная гинекология, 2003.
27. Essential Antenatal, Perinatal and Postpartum Care. WHO EURO, Copenhagen, 2003.
28. Pregnancy, Childbirth, Postpartum and Newborn Care: A guide for essential practice. WHO, Geneva, 2006. 18. Діючі «Клінічні протоколи», затверджені Наказами МОЗ України з акушерства і гінекології.